

Villaer

Der går en lige linje fra 1700- og 1800-årenes landsteder over det store villabyggeri ved 1900-årenes begyndelse til mellemkrigsårenes og 1950'ernes enfamiliehusbyggeri og frem til dagens mere nøgterne parcelhusbyggeri.

Med Torkel Badens blokudstyknig af Gentoftes jorder blev den ene betingelse for Gentoftes udvikling fra landsogn til moderne forstad tilvejebragt. Udskiftningens regelmæssige marker var som skabt til en successiv byudvikling. Med anlægget af jernbanen fra København til Hillerød og Helsingør, med sidebanen til Klampenborg i 1863-64, var den anden betingelse tilstede.

En typisk villabebyggelse fra omkring 1900-årene er udstykningen ved Margrethevej, Signesvej og Sofievej. Der er tale om store, ofte spektakulære huse bygget i skønvirkestil, neorenaissance eller nationalromantik. Opført som modstykke til industriens regelrette brokvarterer, jævnfør det ottekantede punktus, Margrethevej 24 fra 1906. De samme romantiske bestræbelser fremgår af bebyggelsesplanens slyngede veje. Her er på samme måde tilstræbt en mere organisk og kunstnerisk betonet udformning.

Også Hellerup Kirke indgår i bebyggelsesplanens vejslyng. Som områdets mest særprægede bygning står den centralt i synsfeltet, hvad enten man kommer fra Strandvejen eller Svanemøllevej. Sigtelinjerne medvirker til at integrere området med de omliggende kvarterer. Hellerup Kirke er opført i 1900 og tegnet af Thorvald Jørgensen. Se også side 26.

I de mere beskedne villakvarterer var det typiske hus ofte opført af en håndværker, der var fortrolig med den gængse planløsning med tre til fire værelser omkring skorstenen. Han skulle endvidere kunne udføre fine muredetaljer, trække en gesims og snøre komplicerede tagkonstruktioner op.

Arkitekterne gjorde sig først rigtigt gældende efter århundredeskiftet. Arkitektparret Terkel Hjejle og Niels Rosenkjær var mestre for mange af de fine landstedslignende villaer fra denne periode. Med navne som P. V. Jensen-Klint, Martin Nyrop og Ivar Bentsen introduceredes en ny håndværkspræget byggestil, Bedre Byggeskik, der fra 1915 arbejdede for at genskabe en bygningskultur, der mere beroede på det enkle og smukke end på udvendig pynt.

Villa Rødsten på Onsgårdsvej 12 fra 1906 er opført i en organisk stil og udført i en meget høj håndværksmæssig kvalitet.

Margrethevej 24 er en imponant, ottekantet villa opført i nybarok og med et stort knækket, pyramideformet tag, der i toppunktet afsluttes af en skorstenspipe.

Ørnekuksvej 14, nuværende Krathusvej 2, er tegnet af Ivar Bentsen i 1917 til billedhuggeren Kaj Nielsen.

Emiliekildevej 23 er opført i 1922 af Terkel Hjejle og Niels Rosenkjær. Et beskedent, velproportioneret hus i en romantisert landlig stil.